

MODERNE MELKVEEBEDRIJF BIEDT SPEELRUIMTE VOOR WEIDVOGELS

Op het moderne melkveebedrijf zijn mogelijkheden aanwezig voor een nieuwe vorm van weidevogelbeheer. Het blijkt mogelijk om via aanpassingen in het graslandgebruik, het broedresultaat van weidevogels per bedrijf aanzienlijk te verbeteren, zonder noemenswaardige opbrengstverliezen of extra werk en kosten.

Dit concludeert het Samenwerkingsverband Waterland bij het uitbrengen van het rapport "Speelruimte voor Weidevogels". In het rapport wordt verslag gedaan van een gezamenlijk onderzoek van boeren en natuurbeschermers dat in 1984 in Waterland plaatsvond op 6 moderne melkveebedrijven. Vogelkenners hebben de bedrijven wekelijks op weidevogels geïnventariseerd en de boeren hebben van dag tot dag gegevens over het graslandgebruik opgetekend. Op grond van deze informatie was het mogelijk om per bedrijf knelpunten voor de weidevogels op te sporen en aanpassingen in het graslandgebruik voor te stellen. Deze aanpassingen, die weinig extra werk, kosten en opbrengstverliezen met zich meebrengen, zijn aangeduid met het begrip "speelruimte".

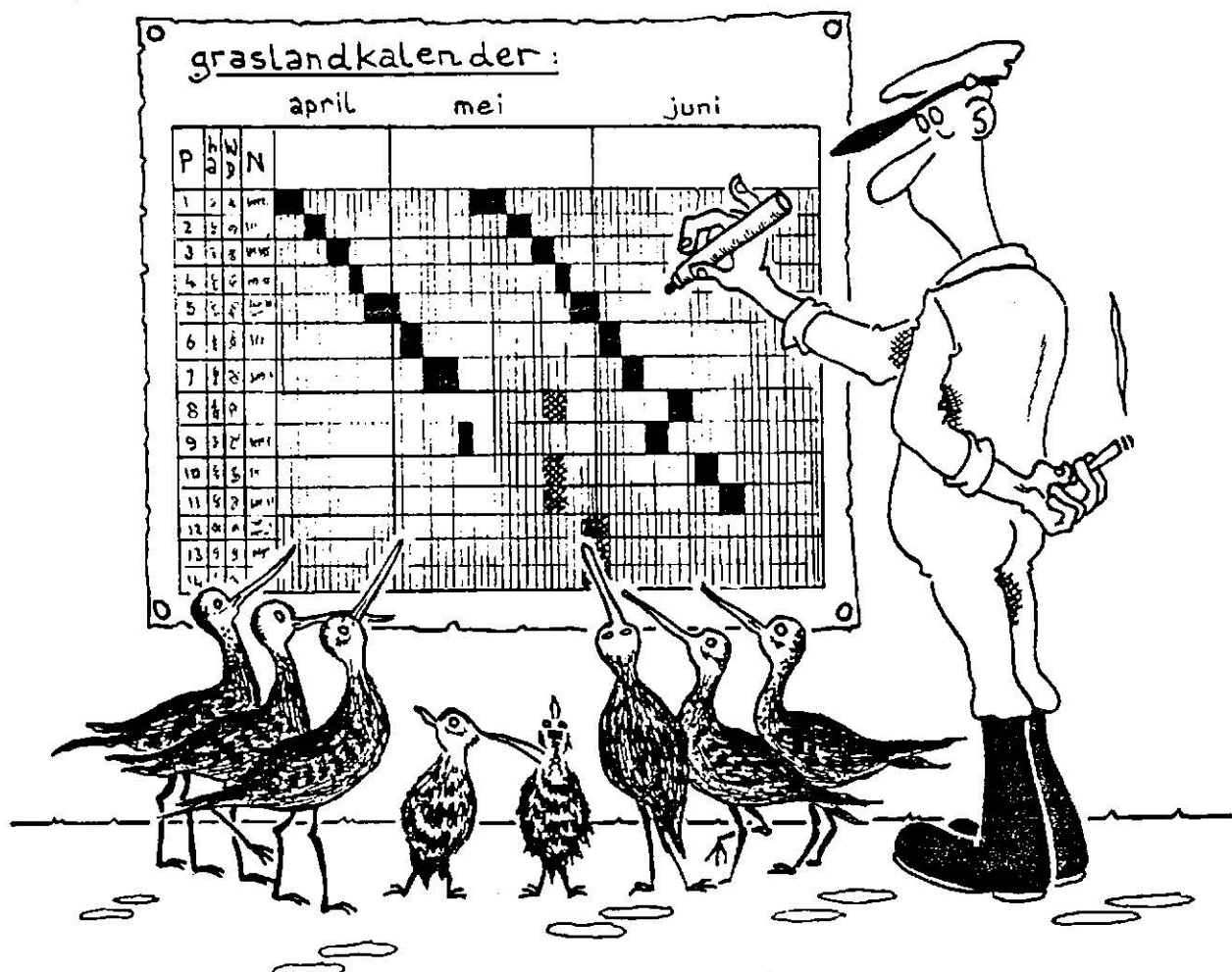
Op alle onderzochte bedrijven blijkt er speelruimte te zijn. De voornaamste ruimte ligt in het verwisselen van het gebruik van vogelrijke weidepercelen en vogelarme maaipercelen: omdat er in Waterland op z'n vroegst rond 20 mei wordt gemaaid, terwijl er al vanaf ongeveer 20 april wordt geweid, leidt een dergelijke verwisseling er toe dat meer vogels hun eieren kunnen uitbroeden. Andere voorbeelden van speelruimte zijn: het langer op stal houden van jongvee in het voorjaar, het overschakelen op een ander beweidingssysteem (standweiden in plaats van omweiden), vervroeging van de voorjaarswerkzaamheden en aanpassing van de volgorde waarin de percelen worden gerold, gesleept, bemest, beweid en gemaaid. Al deze aanpassingen zijn er op gericht om op vogelrijke percelen de rustperiode voor de weidevogels zo lang mogelijk te maken. Omdat op alle bedrijven 80 a 90% van de vogels broedt op minder dan de helft van de bedrijfsoppervlakte, is dat meestal wel in te passen. Wat overigens op het ene bedrijf speelruimte is, hoeft dat op het andere bedrijf niet te zijn. Veel hangt af van de bedrijfssituatie en de ligging van de vogelrijke en vogelarme percelen. Opmerkelijk is dat op sommige bedrijven aanpassingen in het graslandgebruik mogelijk blijken, die zowel gunstig zijn voor de weidevogels als voor de bedrijfsvoering.

Volgens een globale schatting kan benutting van speelruimte er toe leiden dat, afhankelijk van het bedrijf, er 5 a 20% meer legsels uitkomen.

Het Samenwerkingsverband denkt dat deze vorm van weidevogelbeheer het mogelijk maakt dat ook bedrijven die geen beheersovereenkomst kunnen of willen afsluiten, aan weidevogelbescherming kunnen doen. Ook kan de methode een alternatief zijn voor het plaatsen van nestbeschermers e.d.; namelijk als het boeren aan tijd en kennis ontbreekt om nesten op te sporen. Om speelruimte te benutten hoeven geen nesten te worden opgespoord, het is voldoende om onderscheid te maken tussen vogelrijke en vogelarme percelen. Wel vraagt de methode inzicht in de bedrijfsvoering, maar dat is bij boeren in ruime mate voorhanden.

SPEELRUIMTE VOOR WEIDEVOGELS

WEIDEVOGELBEHEER OP BEDRIJFSNIVEAU
DOOR AANPASSINGEN IN HET GRASLANDGEBRUIK

Dit rapport is te bestellen door f 17,50 over te maken op postbank nr 1945544 tnv Contact Milieubescherming Noord-Holland te Zaandam, onder vermelding van 'Speelruimte voor weidevogels'.

Voor meer informatie: Leo Joosten (08370-18230) of Jaap Honingh (02903-1242).

Een samenwerkingsverband van:

WERKGROEP JONGE BOEREN WATERLAND

CONTACT MILIEUBESCHERMING NOORD-HOLLAND

CENTRUM LANDBOUW EN MILIEU

LEO JOOSTEN

ARNOUD SNELLINK

OTTO VLOEDGRAVEN